

Π.3.2.5 Πιλοτική εφαρμογή και αξιολόγηση αντιπροσωπευτικού αριθμού σεναρίων από κάθε τύπο σε διαφοροποιημένες εκπαιδευτικές συνθήκες πραγματικής τάξης

Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας

Γ΄ Γυμνασίου

Τίτλος:

«...πως περπατούν οι ζωντανοί με τους απεθαμένους»

Συγγραφή: ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ ΤΕΝΤΟΜΑ

Εφαρμογή: ΣΤΕΛΛΑ ΝΑΚΗ

**ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ**

Θεσσαλονίκη 2015

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΡΓΟΥ

ΠΡΑΞΗ: «Δημιουργία πρωτότυπης μεθοδολογίας εκπαιδευτικών σεναρίων βασισμένων σε ΤΠΕ και δημιουργία εκπαιδευτικών σεναρίων για τα μαθήματα της Ελληνικής Γλώσσας στην Α/βάθμια και Β/βάθμια εκπαίδευση» MIS 296579 (κωδ. 5.175), - ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΠΡΑΞΗ, στους άξονες προτεραιότητας 1-2-3 του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση», η οποία συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και εθνικούς πόρους.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: Ι .Ν. ΚΑΖΑΖΗΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: ΒΑΣΙΛΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ: Π.3.2.5. Πιλοτική εφαρμογή και αξιολόγηση αντιπροσωπευτικού αριθμού σεναρίων από κάθε τύπο σε διαφοροποιημένες εκπαιδευτικές συνθήκες πραγματικής τάξης.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟΥ: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ

Υπεύθυνος υπο-ομάδας εργασίας λογοτεχνίας: Βασίλης Βασιλειάδης

ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

<http://www.greeklanguage.gr>

Καραμαούνα 1 – Πλατεία Σκρα Τ.Κ. 55 132 Καλαμαριά, Θεσσαλονίκη

Τηλ.: 2310 459101 , Φαξ: 2310 459107, e-mail: centre@komvos.edu.gr

Α. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

Τίτλος

«...πως περπατούν οι ζωντανοί με τους απεθαμένους»

Εφαρμογή σεναρίου

Στέλλα Νάκη

Δημιουργία σεναρίου

Σταυρούλα Τεντόμα

Διδακτικό αντικείμενο

Νεοελληνική Λογοτεχνία

Τάξη

Γ΄ Γυμνασίου

Σχολική μονάδα

Ιδιωτικό Γυμνάσιο «Α΄ Αρσάκειο Γυμνάσιο Ψυχικού»

Χρονολογία

Από 13-11-2014 έως 21-11-2014

Διδακτική/θεματική ενότητα

—

Διαθεματικό

Όχι

Χρονική διάρκεια

6 διδακτικές ώρες

Χώρος

I. Φυσικός χώρος:

Εντός σχολείου: εργαστήριο πληροφορικής

II. Εικονικός χώρος: Wiki

Προϋποθέσεις υλοποίησης για δάσκαλο και μαθητή

Οι μαθητές και οι καθηγητές έπρεπε:

- να είναι εξοικειωμένοι με την εργασία σε ομάδες, οι οποίες πρέπει να έχουν διαμορφωθεί από την αρχή του σχολικού έτους,
- να είναι εξοικειωμένοι με τη χρήση ενός περιβάλλοντος Web 2.0 (λ.χ. ηλεκτρονική πλατφόρμα Wiki),
- να έχουν προηγούμενη εμπειρία από διδασκαλία με τη χρήση ΤΠΕ και στο περιβάλλον του εργαστηρίου της πληροφορικής στο μάθημα της Λογοτεχνίας.

Προϋποθέσεις υλοποίησης μόνο για τον μαθητή:

- να διαθέτει πρόσβαση στο διαδίκτυο από το σπίτι,
- να έχει μια σχετική εμπειρία από δραστηριότητες δημιουργικής γραφής από τις δύο προηγούμενες τάξεις του Γυμνασίου (προτείνονται ασκήσεις δημιουργικής γραφής στα σχολικά Ανθολόγια).

Προϋποθέσεις υλοποίησης για τη σχολική μονάδα:

- εργαστήριο της πληροφορικής

Εφαρμογή στην τάξη

Το συγκεκριμένο σενάριο εφαρμόστηκε στην τάξη.

Το σενάριο στηρίζεται

Σταυρούλα Τεντόμα, «...πως περπατούν οι ζωντανοί με τους απεθαμένους», Νεοελληνική Λογοτεχνία Γ' Γυμνασίου, 2014

Το σενάριο αντλεί

Β. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ/ ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Με το παρόν σενάριο επιδιώκεται να συνειδητοποιήσουν οι μαθητές την έννοια της διακειμενικότητας, της συνομιλίας των κειμένων μεταξύ τους. Για τον σκοπό αυτό επιλέγεται οι μαθητές να εργαστούν στη σύγκριση μιας κινηματογραφικής ταινίας και μιας παραλογής. Οι μαθητές εργάζονται σε ομάδες και, αφού επεξεργαστούν τα κείμενα, προχωρούν στη δημιουργία του δικού τους κειμένου συνεργατικής γραφής.

Γ. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σύλληψη και θεωρητικό πλαίσιο

Σύμφωνα με το ΔΕΠΠΣ – ΑΠΣ Νεοελληνικής Λογοτεχνίας για το Γυμνάσιο (: 75), αλλά και με το Νέο Πρόγραμμα Σπουδών (: 73), οι μαθητές έρχονται σε επαφή με μία ποικιλομορφία κειμένων στο Γυμνάσιο. Στο πλαίσιο αυτό, κείμενο δεν θεωρείται μόνο το γραπτό κείμενο αλλά και ένα βίντεο, μια κινηματογραφική ταινία, μια εικόνα, κ.λπ. Στο πλαίσιο αυτό και με βάση το γεγονός ότι διδάσκουμε τον μαθητή με την υποκειμενικότητά του (Νέο Πρόγραμμα Σπουδών: 75) οφείλουμε να αξιοποιήσουμε κείμενα τα οποία μπορούν να ελκύσουν τους νεαρούς αναγνώστες [...] όπως κόμικς, κινηματογραφικές ταινίες, τραγούδια (Νέο Πρόγραμμα Σπουδών: 76), να επιστρατεύσουμε τις παραστάσεις και τις εμπειρίες τους, για να δώσουμε κίνητρα στους μαθητές και τις μαθήτριες να διαβάσουν λογοτεχνία (Νέο Πρόγραμμα Σπουδών: 77).

Η παραλογία «Του νεκρού αδελφού» και η κινηματογραφική ταινία φαντασίας (τύπου stop-motion animation) *Η νεκρή νύφη (Corps Bride)* σε σκηνοθεσία των Tim Burton και Mike Johnson είναι δύο κείμενα/ δημιουργήματα διαφορετικού είδους και διαφορετικής εποχής. Το αν τα δύο αυτά κείμενα συνομιλούν μεταξύ τους, σε ποιο

βαθμό, καθώς και η συνομιλία των αναγνώστη με το κείμενο και των συναναγνωστών μεταξύ τους και με το κείμενο αποτελούν το ζητούμενο αυτού του σεναρίου. Πρόκειται για ένα εισαγωγικό σενάριο, το οποίο μπορεί να αποτελέσει έναυσμα για να συνειδητοποιήσουν οι μαθητές όχι μόνο τη διακειμενικότητα, αλλά και την υποκειμενικότητα της προσωπικής ανάγνωσης, δηλαδή το ότι ένα κείμενο είναι ανοικτό σε πολλαπλές αναγνώσεις και νοηματοδοτείται από τον εκάστοτε αναγνώστη. Επίσης, προσφέρεται για τη δημιουργία, σταδιακά, μιας αναγνωστικής κοινότητας, τα μέλη της οποίας συνομιλούν και εκφράζουν τις απόψεις τους για τα κείμενα που μελετούν.

Η επιλογή των συγκεκριμένων κειμένων υπαγορεύτηκε από τα ενδιαφέροντα των μαθητών. Τόσο η συγκεκριμένη ταινία animation όσο και οι παραλογές ως είδος των δημοτικών τραγουδιών έλκουν το ενδιαφέρον των μαθητών, κυρίως λόγω του φανταστικού, εξω-πραγματικού στοιχείου και της πραγμάτευσης του θέματος του θανάτου αλλά και του έρωτα (σε ό,τι αφορά στην ταινία).

Δ. ΣΚΕΠΤΙΚΟ-ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΤΟΥΣ

Γνώσεις για τον κόσμο, αξίες, πεποιθήσεις, πρότυπα, στάσεις ζωής

Επιδιώχθηκε οι μαθητές και οι μαθήτριες

- να μάθουν ότι η τέχνη προσεγγίζει τα μεγάλα ζητήματα της ανθρώπινης κατάστασης –τη ζωή και τον θάνατο– με μία ποικιλία καλλιτεχνικών τρόπων και μέσων, σε συνάρτηση πάντα με την εποχή και τον δημιουργό (βλ. και ΔΕΠΠΣ – ΑΠΣ Νεοελληνικής Λογοτεχνίας για το Γυμνάσιο, Τάξη Γ΄, Στόχοι: 71),
- να αντιληφθούν ότι μπορούν να φτάσουν στη γνώση μέσα από την επικοινωνία με τους άλλους.

Γνώσεις για τη λογοτεχνία

Επιδιώχθηκε οι μαθητές και οι μαθήτριες να μάθουν ότι:

- τα κείμενα συνομιλούν μεταξύ τους,
- οι αναγνώστες συνομιλούν με τα κείμενα και
- οι συναναγνώστες συνομιλούν μεταξύ τους.

Γραμματισμοί

Επιδιώχθηκε οι μαθητές και οι μαθήτριες να μπορούν:

- να συγκρίνουν κείμενα και να εντοπίζουν τα σημεία όπου συναντώνται
- να παραγάγουν σε ομάδες ένα νέο αφηγηματικό κείμενο αξιοποιώντας στοιχεία από συγκεκριμένα ποιητικά δημιουργήματα (δημιουργική/συνεργατική γραφή)
- να αξιοποιούν την επικοινωνιακή τους ικανότητα, για να φτάσουν στη γνώση (βλ. και ΔΕΠΠΣ – ΑΠΣ Νεοελληνικής Λογοτεχνίας για το Γυμνάσιο: 64).

Διδακτικές πρακτικές

Στο σενάριο εφαρμόζεται η ομαδοσυνεργατική μέθοδος διδασκαλίας και προωθείται η ενεργός συμμετοχή των μαθητών στο πλαίσιο της ευρετικής-ανακαλυπτικής μάθησης. Ο εκπαιδευτικός γίνεται συντονιστής και εμπνευστής της σχολικής εργασίας (Νέο Πρόγραμμα Σπουδών: 82, 83), ενώ υπάρχουν στοιχεία και από τη μέθοδο project.

Ε. ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Αφετηρία

Η επιδίωξη να έρθουν οι μαθητές σε επαφή με ένα από τα ωραιότερα δημοτικά τραγούδια και να αναζητήσουν αναλογίες με ένα κείμενο της εποχής τους.

Σύνδεση με τα ισχύοντα στο σχολείο

Οι μαθητές στη Γ΄ Γυμνασίου μπορούν να εξετάζονται στη σύγκριση παράλληλων κειμένων στο μάθημα της Λογοτεχνίας, για να ελέγχεται η ικανότητά τους να συγκρίνουν τους ποικίλους τρόπους επεξεργασίας ενός θέματος (ΔΕΠΠΣ – ΑΠΣ Νεοελληνικής Λογοτεχνίας για το Γυμνάσιο: 76, και ΦΕΚ 261Α 27-11 2000).

Αξιοποίηση των ΤΠΕ

Οι μαθητές παρακολουθούν μια ταινία animation, το θέμα της οποίας έχει αναλογίες με το δημοτικό τραγούδι. Χρησιμοποιούν την ηλεκτρονική πλατφόρμα Wiki ως περιβάλλον ασύγχρονης επικοινωνίας, ώστε οι μαθητές μέσα από τα συνεργατικά και επικοινωνιακά περιβάλλοντα οι μαθητές να συγκρίνουν, να στοχάζονται και να εμπλέκονται στην παραγωγή πρωτότυπων κειμένων (Νέο Πρόγραμμα Σπουδών: 81, (Μουλά, Ε.: 52).

Κείμενα

Λογοτεχνικά κείμενα σχολικών εγχειριδίων

ΚΝΑ Α΄ Λυκείου:

Παραλογή, «[Του νεκρού αδελφού](#)»

Υποστηρικτικό/εκπαιδευτικό υλικό:

Μη λογοτεχνικά κείμενα

Burton, T. 2005. [Corpse bride? It's just a love story with skeletons](#). *The Guardian* [14-10-2005].

Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας, Α΄ Λυκείου, [Βιβλίο καθηγητή](#).

Ταινίες

Η νεκρή νύφη ([Corps Bride](#)), Tim Burton και Mike Johnson, 2005.

Διδακτική πορεία/στάδια/φάσεις

1^η και 2^η διδακτική ώρα

Κατά τις δύο πρώτες διδακτικές ώρες (είχαμε εξασφαλίσει συνεχόμενο δίωρο), που διεξήχθησαν στο εργαστήριο πληροφορικής, οι μαθητές παρακολούθησαν την ταινία. Πριν την θέαση της ταινίας η καθηγήτρια ενημέρωσε τους μαθητές για τον σκοπό της δραστηριότητας και για τον τρόπο εργασίας (ομαδοσυνεργατικά με βάση τις ομάδες που είχαν ήδη δημιουργηθεί). Ακολούθησε σύντομη (διάρκειας 10 λεπτών) συζήτηση για τον όρο «παράλληλα κείμενα», όρο με τον οποίο οι μαθητές ήταν εξοικειωμένοι, γιατί μελετούν παράλληλα κείμενα τόσο στην Αρχαία Ελληνική Γραμματεία όσο και στη Λογοτεχνία. Οι μαθητές ήταν επίσης εξοικειωμένοι με το Wiki, οπότε δεν έγινε λόγος για αυτό. Στη συνέχεια, η καθηγήτρια πληροφόρησε τους μαθητές για τον τίτλο της ταινίας. Καθώς υπήρχαν δύο μαθητές οι οποίοι δήλωσαν ότι την είχαν παρακολουθήσει, τους ζήτησε να ενημερώσουν την ολομέλεια για το είδος της ταινίας (animation), χωρίς όμως να αποκαλύψουν το τέλος της. Επίσης, διένειμε στους μαθητές ένα storymap, το οποίο τους ζήτησε να το συμπληρώνουν κατά τη διάρκεια της προβολής, και μετά προχώρησε στην προβολή της ταινίας.

3^η διδακτική ώρα

Την 3^η διδακτική ώρα, η οποία διεξήχθη στο εργαστήριο πληροφορικής, οι ομάδες συνέκριναν τον χάρτη της ιστορίας τους, κατέληξαν στον κοινό χάρτη ανά ομάδα και τον παρουσίασαν στην ολομέλεια. Κατά την παρουσίαση δεν υπήρξε διαφορετική άποψη από αυτή της πρώτης ομάδας που παρουσίασε (η επιλογή έγινε τυχαία), οπότε για να κερδίσουμε χρόνο δεν σταθήκαμε περισσότερο σε αυτό. Στη συνέχεια η καθηγήτρια πληροφόρησε την τάξη ότι θα μελετήσουν το δημοτικό τραγούδι «Του Νεκρού Αδελφού» το οποίο είχε ήδη αναρτήσει στο Wiki. Προκειμένου να δημιουργηθεί ευνοϊκό κλίμα, η καθηγήτρια είπε στην τάξη ότι το ποίημα εντάσσεται στο είδος των παραλογών, είδος γνωστό και αγαπητό στους μαθητές, γιατί είχαν ήδη διδαχθεί το δημοτικό τραγούδι «Του γιοφυριού της Άρτας» το οποίο τους είχε

προκαλέσει το ενδιαφέρον. Μετά την ανάγνωση του κειμένου στην ολομέλεια, η καθηγήτρια διένειμε ένα storymap για να καταγράψουν οι μαθητές τα βασικά σημεία του κειμένου και τους έδωσε τον απαιτούμενο χρόνο (15 λεπτά) για να το συμπληρώσουν. Οι ομάδες παρουσίασαν στην ολομέλεια τις απαντήσεις τους. Δεν υπήρξε διαφωνία ως προς τη συμπλήρωση, και έτσι μια μαθήτρια ανέλαβε να αναρτήσει το σχετικό χάρτη ιστορίας στο Wiki. Παραθέτουμε ενδεικτικά:

ΣΚΗΝΙΚΟ ΔΡΑΣΗΣ	ΒΑΣΙΚΟΙ ΧΑΡΑΚΤΗΡΕΣ
ΠΟΤΕ: Δεν προσδιορίζεται ΠΟΥ: Η ατμόσφαιρα θυμίζει κάποιο χωριό της Ελλάδας	Κωνσταντής (γιος), Αρετή(κόρη), μάνα

ΠΡΟΒΛΗΜΑ
Ο γάμος της Αρετής στα ξένα, ο θάνατος των εννέα αδερφών και η μοναξιά της μάνας

ΑΞΙΟΣΗΜΕΙΩΤΟ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟ 1	ΑΞΙΟΣΗΜΕΙΩΤΟ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟ 2
Η αρετή παντρεύεται και φεύγει για τα ξένα. Ο Κωνσταντής υπόσχεται στην μάνα να φέρει πίσω την Αρετή για να μην μείνει μόνη της	

ΑΞΙΟΣΗΜΕΙΩΤΟ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟ 3	ΑΞΙΟΣΗΜΕΙΩΤΟ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟ 4
Όλα τα αδέρφια πεθαίνουν και η μάνα μένει μόνη της	Ο Κωνσταντής σηκώνεται από τον τάφο για να φέρει την Αρετή

Η καθηγήτρια έπειτα διένειμε στις ομάδες ένα διάγραμμα σημείων (Venn diagram), και ζήτησε από τους μαθητές να το συμπληρώσουν, καταγράφοντας στο σημείο τομής των δύο κύκλων τα κοινά σημεία των δύο κειμένων, του δημοτικού τραγουδιού και της ταινίας, και στα άλλα τμήματα των κύκλων τις διαφορές τους. Οι μαθητές παρακινήθηκαν να συμβουλευθούν το χάρτη της ιστορίας και να συμπληρώσουν το διάγραμμα. Επειδή δεν πρόλαβαν όλες οι ομάδες να ολοκληρώσουν τη δραστηριότητα, τους ανατέθηκε να το κάνουν κατ' οίκον. Παραθέτουμε:

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

7 Νοτοτεταχία 1

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΣΗΜΕΙΩΝ

σημεία των νεκρών

- Γάμος με απουσία ορίων - Διάνεση προς υποσχέσεις - Συμβεταχή φίλων
 Σημειώστε στο σημείο στο οποίο τέμνονται οι δύο κύκλοι, τα κοινά σημεία των κειμένων και στα υπόλοιπα τα διαφορετικά σημεία των κειμένων. - Οριοθέτηση ζώγης!

star (really!) :)

έρωτας / όρεος / θάλασσα

4^η διδακτική ώρα

Κατά την 4^η διδακτική ώρα, οι ομάδες παρουσίασαν στην ολομέλεια τις απαντήσεις τους και κλήθηκαν να συζητήσουν σχετικά με το θέμα, το είδος και το ύφος των κειμένων, προκειμένου να διαπιστωθεί αν τελικά αντλούν από κοινή παράδοση. Για να διευκολυνθεί η συζήτηση, η καθηγήτρια ζήτησε από τους μαθητές να διαβάσουν από τη σχετική σελίδα στο Wiki τις πληροφορίες τις οποίες είχε αναρτήσει σχετικά με την πηγή έμπνευσης της ταινίας, που δεν είναι άλλη από ένα ρωσικό παραμύθι του 19ου αιώνα. Στη συνέχεια η καθηγήτρια ζήτησε από τους μαθητές να περιηγηθούν στο ψηφιακό σχολείο και στο [βιβλίο της Λογοτεχνίας Α΄ Λυκείου](#) και, αφού εντοπίσουν το δημοτικό τραγούδι, να μελετήσουν το εισαγωγικό σημείωμα με έμφαση στην α΄ και τη γ΄ παράγραφο, οι οποίες αφορούν στη διάδοση του κειμένου στη Βαλκανική και σε άλλους ευρωπαϊκούς λαούς και στην επίδραση που αυτό άσκησε σε άλλους λογοτέχνες. Μετά τη μελέτη ακολούθησε συζήτηση για το ποια στοιχεία πιστεύουν οι μαθητές ότι προκάλεσαν απήχηση στα παλαιότερα χρόνια, καθώς και για το αν το θέμα του δημοτικού τραγουδιού θα είχε απήχηση στη σημερινή εποχή. Επειδή οι μαθητές ήταν εξοικειωμένοι με το είδος της παραλογής, δεν δόθηκε έμφαση στα χαρακτηριστικά της, φάνηκε όμως από τις απαντήσεις τους ότι αξιοποίησαν την προηγούμενη γνώση τους. Η σχετική συζήτηση έγινε και στο Wiki, γιατί ο χρόνος δεν επαρκούσε ώστε να δηλώσουν όλοι οι μαθητές τις απόψεις τους. Παραθέτουμε ενδεικτικά:

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

 ΕΡΩΤΗΣΗ 2 ΠΕΤΡΟΣ
STYLIANI Nov 20, 2014

ΠΙΣΤΕΥΩ ΠΩΣ ΤΟ ΣΤΟΙΧΕΙΟ ΤΗΣ ΜΟΝΑΧΗΣ ΜΑΝΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΞΕΝΙΤΕΜΕΝΗΣ ΚΟΡΗΣ ΔΕΝ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΝΕΤΑΙ ΤΟΣΟ ΣΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ ΚΑΙΡΟΥΣ

 Comment

 ΕΡΩΤΗΣΗ 2 ANNA
STYLIANI Nov 20, 2014

Η ΥΠΕΡΜΕΤΡΗ ΑΓΑΠΗ ΜΑΝΑΣ-ΚΟΡΗΣ, Η ΟΠΟΙΑ ΑΡΧΙΚΑ ΕΜΠΟΔΙΖΕΙ ΤΟΝ ΓΑΜΟ ΤΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΤΕΛΕΙ ΑΙΤΙΑ ΤΟΥ ΑΝΑΚΑΛΗΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΝΕΚΡΟΥ. ΕΚΕΙΝΗ ΤΗΝ ΕΠΟΧΗ, Η ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΣΥΝΔΕΟΤΑΝ ΜΕ ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΙΣΧΥΡΟΥΣ ΔΕΣΜΟΥΣ, ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΠΟΥ Ο ΠΑΤΕΡΑΣ ΗΤΑΝ ΑΠΩΝ.

 ΕΡΩΤΗΣΗ 1 ΒΑΣΙΛΗΣ
STYLIANI Nov 20, 2014

Η ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΤΟΥ ΑΔΕΛΦΟΥ ΝΑ ΤΗΡΗΣΕΙ ΤΟΝ ΟΡΚΟ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΜΗΤΕΡΑ ΤΟΥ

 Comment

 Ερώτηση 1
STYLIANI Nov 20, 2014

Πιστεύω ότι το γεγονός ότι η κόρη πήγε μακριά για να παντρευτεί και άφησε την οικογένειά της αγγίξε πολλούς ανθρώπους καθώς εκείνες τις εποχές οι άνθρωποι έφευγαν για αναζητήσουν ένα καλύτερο μέλλον πολλές φορές μακριά από τους δικούς τους

 STYLIANI Nov 20, 2014
ANTΩΝΙΑ

5^η διδακτική ώρα

Η 5^η διδακτική ώρα διεξήχθη στο εργαστήριο πληροφορικής. Στην αρχή έγινε συζήτηση με βάση τα σχόλια που είχαν αναρτηθεί στο Wiki στη σχετική συζήτηση, ενώ συζητήθηκε ιδιαίτερα και στη συνέχεια ζητήσαμε από τις ομάδες με βάση τα σχόλια τα δικά τους και των συμμαθητών τους να συνθέσουν μια δική τους ιστορία αναπλάθοντας ελεύθερα την ιστορία του δημοτικού τραγουδιού. Πριν ξεκινήσουν οι ομάδες να γράφουν, η καθηγήτρια επέστησε την προσοχή τους στη μορφή (ποίηση) και στους εκφραστικούς τρόπους του δημοτικού τραγουδιού, ρωτώντας αν τους αρέσουν, ώστε να τα λάβουν υπόψη τους κατά τη σύνθεση της ιστορίας τους. Οι

μαθητές την υπόλοιπη ώρα έγραψαν την ιστορία τους στο Wiki. Οι δύο ομάδες που δεν πρόλαβαν να την ολοκληρώσουν, συνέχισαν την εργασία τους στο σπίτι.

6^η διδακτική ώρα

Κατά την 6^η διδακτική ώρα οι ομάδες παρουσίασαν στην ολομέλεια τις ιστορίες τους. Μετά την παρουσίαση κάθε ομάδας, ακολουθούσε συζήτηση για το ποια στοιχεία επέλεξαν από το δημοτικό τραγούδι για την ιστορία τους και για ποιους λόγους, ενώ οι υπόλοιπες ομάδες διατύπωσαν τη γνώμη τους για την ιστορία, αιτιολογώντας πάντα την άποψή τους. Οι μαθητές συμμετείχαν με πολύ ενδιαφέρον στην όλη διαδικασία. Αφενός συνέθεσαν με ζήλο το κείμενο, κάτι που δεν συμβαίνει συχνά, και αφετέρου άκουσαν με ενδιαφέρον και σχολίασαν επιτυχώς τα κείμενα των συμμαθητών τους. Παραθέτουμε ενδεικτικά:

☆ 2Η ΟΜΑΔΑ ✎ Edit 0 2 ...

ΒΑΣΙΛΗΣ, ANNA, ΚΑΤΕΡΙΝΑ, ΝΙΚΟΣ, ΙΩΑΝΝΑ ΣΤ.

Η Μαρία είναι δυστυχισμένη. Σε όλη της τη ζωή ήταν δυστυχισμένη. Ορφανή, φτωχή, παντρεμένη με έναν άνθρωπο που δεν αγαπά και δεν την αγαπάει. Κάθε μέρα μια ρουτίνα. Ξυπνά , εκτελεί μηχανικά τις συζυγικές και επαγγελματικές της υποχρεώσεις και πέφτει ξανά για ύπνο. Ένας φαύλος κύκλος, μια αδιάφορη, θλιβερή και ανούσια πραγματικότητα.

Όσπου μια μέρα νιώθει μια ακόμα καρδιά να χτυπά μέσα της , ένα χεράκι , ένα πόδι να επαναστατεί στην κοιλιά της , ένα μικρό παιδάκι να παλεύει να βγει στη ζωή. "Ορκίζομαι , λέει να σου προσφέρω τα πάντα , ζωή μου" και χαμογελά για πρώτη φορά στη ζωή της. Οι επόμενοι οχτώ μήνες κυλούν βασανιστικά αργά, σαν σε όνειρο. Ονειρεύεται την πιο τέλεια , την πιο αργή , μορφή αγάπης , την μητρική αγάπη. Νιώθει ότι αγαπιέται και αγαπά για πρώτη φορά στη ζωή της και λάμπει από ευτυχία. Όσπου η μέρα της γέννας φτάνει και η Μαρία χαμογελά. "Επιτέλους ,θα σε αγκαλιάσω ,θα σε νιώσω , θα σε αγαπήσω" σκέφτεται. Παρ' όλα αυτά μια επιπλοκή σημαδεύει την ευτυχία της. Η ίδια επιλέγει να χαρίσει τη ζωή της για τη ζωή του κοριτσιού της. "Θα σε δω ευτυχισμένη",ορκίζεται.

Τριάντα χρόνια αργότερα , παρακολουθεί από ψηλά . Παρακολουθεί δύο παιδάκια να παίζουν ανέμελα στην εξοχή και την κόρη της, με τον άντρα της , να τα καμαρώνουν. Χαμογελά και κλαίει από συγκίνηση για πρώτη φορά στη ζωή της.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

3Η ΟΜΑΔΑ

ΑΥΡΑ, ΜΑΡΙΤΙΝΑ, ΑΜΑΛΙΑ, ΕΙΡΗΝΗ, ΜΑΪΡΑ

Κάποτε σε μια μακρινή χώρα, κοντά στην Αγγλία, ζούσε η ευτυχισμένη οικογένεια των Τζούνος. Ήταν μια πολύ δεμένη οικογένεια, η οποία αποτελούνταν από τον Σιρ Νικ Τζούνος και την όμορφη νεαρή Σαμάνθα. Ο έρωτάς τους ήταν ανιδιοτελής και το όνειρό τους ήταν να αποκτήσουν παιδιά. Ήταν κάτι που επιθυμούσαν πολύ. Δυστυχώς, οι προσπάθειές τους, αρχικά, φάνταζαν μάταιες, αλλά το χαρμόσυνο νέο δεν άργησε να φτάσει. Δύο υπέροχα γλυκά μωράκια γεννήθηκαν! Γρήγορα όμως ήρθαν και οι δυσκολίες. Η Σαμάνθα ήξερε εζ' αρχής ότι έπασχε από μια σπάνια ασθένεια. Οι πόνοι στην κοιλιά ήταν αβάσταχτοι και η αιμορραγία ακατάπαυστη. Βαθιά μέσα της ήξερε ότι δεν θα κατάφερνε να ζήσει τη ζωή που ονειρευόταν μαζί με τα δύο αγγελούδια της και τον υπέροχο σύζυγό της. Πριν το τέλος της, τους ορκίστηκε ότι θα τους προστατεύει πάντα, ακόμη και αν αυτή βρισκόταν σε έναν άλλο κόσμο. Έτσι και έγινε. Η Σαμάνθα έφυγε από την ζωή πολύ νωρίς.

Τα παιδιά μεγάλωναν όπως και η θλίψη του Νικ. Το ποτό που πρωτίτερα πίστευε ότι του προσέφερε παρηγοριά τώρα του είχε γίνει εμμονή. Έχοντας ξοδέψει όλα του τα χρήματα, βρισκόταν σε μια άθλια οικονομική κατάσταση και αναγκάστηκε να καταφύγει στην ευκολότερη λύση: σε γάμο με μια εύπορη γυναίκα για την οποία δεν έτρεφε αισθήματα. Η καινούρια γυναίκα του έχοντάς τον στο χέρι της, "υποδούλωσε" με ασχρό τρόπο τόσο τον ίδιο, όσο και τα παιδιά του.

Η γυναίκα αυτή, όμως, δεν είχε επίγνωση του όρκου που τους είχε δώσει η Σαμάνθα λίγο πριν φύγει από τη ζωή. Η χειρίστη συμπεριφορά της, προκάλεσε την οργή της νεκρής μάνας και συζύγου αλλά και την επιστροφή της προκειμένου να διορθώσει τα "κακώς κείμενα". Η Σαμάνθα είχε σκοπό να απελευθερώσει τον άντρα της και τα παιδιά της από τα "δεσμά" αυτής της γυναίκας. Έτσι, δημιούργησε μια νέα μορφή κοπέλας, την Νικόλ, που είχε παρόμοια εξωτερικά χαρακτηριστικά με την ίδια, ενώ παράλληλα ήταν η δασκάλα των παιδιών της.

Ένα μεσημέρι, καθώς ο Νικ πήγε να παραλάβει τα παιδιά από το σχολείο, συνάντησε την Νικόλ. Το ίδιο βράδυ, ο Νικ αισθανόταν διαφορετικά, δεν μπορούσε να βγάλει από το μυαλό του τη Νικόλ και όσο οι ώρες κυλούσαν άβιαστα συνειδητοποιούσε ότι έμοιαζε σε μεγάλο βαθμό με την μητέρα των παιδιών του. Με το πέρασμα των ημερών και ενώ εκείνος δεν είχε διακόψει την καθημερινή συνάντησή του μαζί της, άρχισε να την ερωτεύεται. Τα συναισθήματα ήταν αμοιβαία. Ο Νικ ήξερε, όμως, ότι αυτή η πλατωνική σχέση δεν θα μπορούσε να ευοδωθεί. Ήταν παντρεμένος! Αποφάσισε, παρ' όλα αυτά, μετά από αρκετές μέρες να αποκαλύψει την πραγματικότητα στη γυναίκα του, η οποία γνώριζε πλέον ότι δεν θα μπορούσε να τον κρατήσει κοντά της, όσο κι αν προσπαθούσε. Τελικά, συντετριμμένη παραδέχτηκε την ήττα της!

Επ' τη συνέχεια, ο Νικ, η Νικόλ και τα δύο παιδιά έφυγαν για να ζήσουν ευτυχισμένοι σε ένα μακρινό χωριό, έξω από το Λονδίνο. Εκεί και οι δυο τους βρήκαν εύκολα δουλειά, έτσι ώστε να μεγαλώσουν τα παιδιά αξιοπρεπώς και χωρίς στερήσεις. Παράλληλα, η πρώην γυναίκα του Νικ, έπεσε σε βαριά κατάθλιψη και βρήκε τον θάνατο μετά από λίγους μήνες.

Τελικά, η Σαμάνθα κατόρθωσε να πετύχει τον σκοπό της: Η Νικόλ ήταν η λύση! Ο άντρας της και τα παιδιά της απομακρύνθηκαν από τη γυναίκα του τους είχε καταστρέψει. Έτσι δημιούργησε τις προϋποθέσεις για μια ευτυχισμένη ζωή στα αγαπημένα της πρόσωπα.

Ιστορία

stathis7 Nov 23, 2014

Μια φορά και έναν καιρό, σε ένα μακρινό βασίλειο ζούσε μια ξακουστή για την ομορφιά της πριγκίπισσα, γνωστή ως Καλλισθένη. Η μητέρα της, βασίλισσα Ερμιόνη δεν της επέτρεπε την επικοινωνία με τον έξω κόσμο κλειδώνοντας την στην καμάρα της. Η πριγκίπισσα Καλλισθένη καθώς μεγάλωνε την πλημμύριζε η περιέργια και η αγωνία για να εξερευνησει τον κόσμο έξω από το παλάτι. Ένα πρωινό κατέστρωσε ένα σχέδιο, με σκοπό να αποδράσει. Το σχέδιο της τέθηκε σε εφαρμογή και όλα λεπούργησαν βάσει αυτού. Αφού απέδρασε από το παλάτι, η Βαλένσια, ήταν ενθουσιασμένη. Κάποια στιγμή καθώς εξερευνούσε τον κόσμο βρέθηκε σε ένα μαγευτικό τοπίο με μια γαλάζια λίμνη. Για πολλές ώρες απολάμβανε το τοπίο αυτό ώσπου άρχισε να σκοτεινιάζει. Σιγά σιγά ένιωσε το φόβο να κυριέψει το σώμα της. Ξαφνικά παίρνει από δίπλα της ένα αγόρι και της συστήνεται ως Μάρσαλ. Η Βαλένσια συστήνεται και αυτή στον Μάρσαλ ως πριγκίπισσα του βασιλείου. Εκείνος παραξενεύεται που την βλέπει έξω από το παλάτι μονή και ασυνόδευτη από την βασιλική φρουρά Καλλισθένη εξηγεί στον Μάρσαλ ότι θέλει να γνωρίσει τον έξω κόσμο και ότι την κρατούσαν στο παλάτι παρά την θέληση της. Ο Μάρσαλ αποφασίζει να την βοηθήσει να πραγματοποιήσει τους στόχους της. Οι δυο τους πέρασαν πολύ ευχάριστα την ώρα τους και σιγά σιγά άρχισαν να τρέφουν αμοιβαία αισθήματα. Ο ένας δεν μπορούσε πλέον χωρίς τον άλλον. Παράλληλα η μητέρα της Βαλένσια κινούσε γη και ουρανό για να βρει την κόρη της καθώς σε τρεις μέρες θα γινόταν ο περίφημος γάμος της με τον πρίγκιπα Ουλή. Η βασίλισσα Ερμιόνη στέλνοντας την πριγκιπική φρουρά να την αναζητήσει κατάφερε τελικά να την εντοπίσει. Η Καλλισθένη θέλοντας και μη έπρεπε να ακολουθηθεί προς το παλάτι. Με μάτια βουρκωμένα αποχαιρέτησε το αγόρι. Ο Μάρσαλ της ψιθύρισε στο αυτί πως ορκίζεται ότι θα δολοφονήσει τον πρίγκιπα και θα την ζητήσει επίσημα σε γάμο. Η Καλλισθένη αρχικά σοκαρίστηκε αλλά η χαρά στα μάτια της ήταν προφανής. Μετά από τρεις μέρες λοιπόν καθώς η Καλλισθένη ετοιμαζόταν για τον γάμο και είχε χάσει τις ελπίδες της μήκτε στην καμάρα της η μητέρα της. Σοκαρισμένη της ανακοίνωσε τα δυσάρεστα για αυτήν νέα, ότι ο πρίγκιπας για ανώστους λόγους είναι νεκρός. Η Καλλισθένη στεναχωρήθηκε όταν το άκουσε αλλά μέσα της υπήρχε μια σπίθα χαράς. Ο χρόνος κυλούσε ήσυχα και ο Μάρσαλ δεν είχε εμφανιστεί ακόμα. Η Καλλισθένη είχε απογοητευτεί. Μια μέρα όμως καθώς δεπνυόσε με την οικογένεια της οι βασιλική φρουρά της ανακοινώσε πως ένα αγόρι ζητεί να την δει. Η Καλλισθένη δεν περίμενε να δει τον Μάρσαλ κι όμως το αγόρι που ήρθε στο παλάτι ήταν εκείνος. Με το που τον αντίκρισε έτρεξε στην αγκαλιά του κλαίγοντας, αυτήν την φορά από χαρά. Ο Μάρσαλ με διστακτικές κινήσεις προχώρησε προς το μέρος των γονιών της και μετά από λίγη ώρα βρήκε το θάρρος να ζητήσει το χέρι της. Οι γονείς της αρχικά αντέδρασαν έντονα και τον εδίωξαν από το παλάτι. Μετά από λίγες μέρες όμως βλέποντας την κόρη τους να βυθίζεται στην δυστυχία τον κάλεσαν για δείπνο. Ο Μάρσαλ χωρίς δεύτερη σκέψη δέχτηκε την πρόταση. Ο βασιλιάς και η βασίλισσα αφού του ζήτησαν συγγνώμη για την απαράδεκτη συμπεριφορά τους που είχε προηγηθεί του ανακοίνωσαν πως δέχονται μετά χαράς να παντρευτεί την κόρη τους. Γεμάτοι χαρά και αυτοί και η Καλλισθένη ξεκίνησαν τις ετοιμασίες για τον γάμο.

ΣΤ. ΦΥΛΛΟ/Α ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ζ. ΑΛΛΕΣ ΕΚΔΟΧΕΣ

Η. ΚΡΙΤΙΚΗ

Το σενάριο υλοποιήθηκε με επιτυχία. Οι μαθητές έδειξαν ιδιαίτερο ενδιαφέρον καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησής τους, συμμετείχαν με ζήλο και πραγματοποίησαν με επιτυχία όλες τις δραστηριότητες. Το γεγονός ότι παρακολούθησαν την ταινία στην αρχή της δραστηριότητας δημιούργησε ένα κλίμα ιδιαίτερα πρόσφορο για τη μάθηση και τη συμμετοχή στην όλη διαδικασία. Οι στόχοι του σεναρίου συνάδουν με τη σύγχρονη εκπαιδευτική πραγματικότητα και είναι εύκολα υλοποιήσιμοι και επιτεύξιμοι.

Θ. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Αρετάκη, Μ. 2014. «Τι ήταν;»: αφηγήσεις παράδοξες και φανταστικές. Διδακτικό σενάριο για τη Νεοελληνική Λογοτεχνία (Γ΄ Γυμνασίου) στο πλαίσιο της Πράξης «Δημιουργία πρωτότυπης μεθοδολογίας εκπαιδευτικών σεναρίων βασισμένων σε ΤΠΕ και δημιουργία εκπαιδευτικών σεναρίων για τα μαθήματα της Ελληνικής Γλώσσας στην Α/βάθμια και Β/βάθμια εκπαίδευση» του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση», η οποία συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και εθνικούς πόρους. Θεσσαλονίκη: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας.

ΔΕΠΠΣ–ΑΠΣ Νεοελληνικής Λογοτεχνίας για το Γυμνάσιο

<http://ebooks.edu.gr/courses/DSGYM->

[C113/document/4be4501f014b/4be45016zx5d/4be45016cnuq.pdf](http://ebooks.edu.gr/courses/DSGYM-C113/document/4be4501f014b/4be45016zx5d/4be45016cnuq.pdf)

Kristeva, J. 1969. *Recherches pour une sémanalyse*. Paris, Seuil.

Μουλά, Ε. 2013. Νέες τεχνολογίες και λογοτεχνία. *I-Teacher* 6: 38-57
http://users.sch.gr/fg/files/60_teuchos_i_teacher_9_2013.pdf

Πρόγραμμα Σπουδών για τη διδασκαλία της λογοτεχνίας στην υποχρεωτική εκπαίδευση. Οδηγός για τον εκπαιδευτικό. Στο πλαίσιο της πράξης «ΝΕΟ ΣΧΟΛΕΙΟ (Σχολείο 21ου αιώνα) – Νέο Πρόγραμμα Σπουδών. Με συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Κ.Τ.)

<http://ebooks.edu.gr/info/newps/%CE%93%CE%BB%CF%8E%CF%83%CF%83%CE%B1%20-%20%CE%9B%CE%BF%CE%B3%CE%BF%CF%84%CE%B5%CF%87%CE%BD%CE%AF%CE%B1/%CE%9F%CE%B4%CE%B7%CE%B3%CF%8C%CF%82%20%CE%9B%CE%BF%CE%B3%CE%BF%CF%84%CE%B5%CF%87%CE%BD%CE%AF%CE%B1%CF%82%20%CE%B3%CE%B9%CE%B1%20%CE%94%CE%B7%CE%BC%CE%BF%CF%84%CE%B9%CE%BA%CF%8C%20%CE%BA%CE%B1%CE%B9%20%CE%93%CF%85%CE%BC%CE%BD%CE%AC%CF%83%CE%B9%CE%BF.pdf>

Φρυδάκη, Ευ. 2003. *Η θεωρία της Λογοτεχνίας στην πράξη της διδασκαλίας*. Αθήνα: Κριτική.